

a' mellyet refzketve fel-törvén , e' Következendőt találtam benne :

„ Nagyságos Grófné! Tudja-meg az által, a' kit eddig Anyai-névvel tífztelt , és a' ki azt olly kevésbé érdemlette-meg , tudja - meg én-általam , azt , a' mit már talán gyanít , hogy a' Gróf által , én általam , és Julis által, meg-tsalattatott. De tudja-meg azt-is: mi-képpen . . .

(Folytatása következik.)

Eggy Újj-házass' Levelei Barátjához.

O! quantum est uni posse placere Viro.

Ovid.

I.

Kedvesem! Julia enyim! enyim Örökre a' Házasságnak fel-bomolhatatlan Kötelei által. Te, a' ki mind az én Szívemet, mind az Övét, esméred, hozzá-való Szeretetemet e-redni, nevedni, és Tökéletességre menni láttad, a' ki annyiszor Tanúja vóltál Hív-ségünknek és Bóldogságunknak; tsak Te tudhatod, mit érzék akkor, mikor ezt írom: Julia enyim!

Oh Édesem engedd-meg, hogy visszahívjam azokat az édes Órákat, mellyekben készültünk erre az Allapotra, a' melly engem' Férjjé, és ötöt Asszonnyá által-váltatott! hadd éljek még egyfizer Képzeldésemben ezzel a' Bóldogsággal . . .

Eggy tsendes Estvén mentünk egymás Karjánál fogva azon kedves Erdötskében, a' melly vólt Szeretetünk' első Vallás-tétele nek Temploma!

Mérséklett Világossággal vólt be-terítve a' Föld. A' Hóld Ezüst-világával, tsak mint Fátyolon által nézett-le két Teremtések' Bóldogságára. Julia' Szemei nem azt a' víg és tréfás Mosolygást mutatták, a' melly néked-is egyfzer majd nem veszedelmes lett. Földre le-eresztett Tekéntete, Halgatása, valamelly nagy Tárgy felöl-való Gondolkozását és belső Foglalatosságát jelentették . . .

Telve vólt az én Szívem-is felséges Érzésekkel! . . . El-kezdém végre én: Julia Kedvesem, hólnap léfz az a' Nap, az a' régen óhajtott kedves Nap, mellyen Te ennyim lefzel a' Világ előtt, mint régen ennyim vagy közöttünk! Nem reménylem, hogy Házasságunk' első Hetei, legyenek Szeretetünkben utólsók! Nem la-

kik Te benned illy közönséges Lélek, nem félek, hogy a' F é r j -nevezet, lenne S z e r e t ü n k n e k Temető-sírja. De próbáljuk meg még egyfzer Szíviinket; ne rejtünk el egyet-is Erötelenlégeink közzül, a' melly talán eddig valamellyikünk' Szívébe' el-titkolva maradt. . . . Itt, a' hol az az egygyetlen-egy Szó, mellyet olly Angyali Szermetességgel ki-mondtál: Szeretlek! és a' melly ezer Esküvésnél erősebb vólt, itt Szerelmesem tegyük most egy Esküvést, nem arról, hogy ezután-is fogsz engem' fzeretni, de hogy mindég inkább igyekezünk ezen Erötlenlégektől meg-fzabadúlni, és azok' Helyében szép Tulajdonságokat plántálni. Nézd ott, a' messze-lévö Jövendöt, Öregségünk' késö Napjait! tedd Kezedet Szívedre! Kérdezd-meg azt a' Szívet: ha vallyon abba' a' Jövendöbe', azokban a' késö Esztendökbe' olly hív és Szeretettel tellyes lesz-é? ha minden' Próbájit az Ég' Rendelésinek, minden magát elől-adó Nehézségeket, Bánatot, Nyomorúságot, Tűréssel és Örömmel fog-é fzenvedni? és . . .

némán esett Karjaim közzé, Mellyéhez szorított, Szívem' Szívével költsönözte forró Dobogását, ki-mondhatatlan Bóldogságomban elegyítettem Könyveimet, azokkal a' drága Tseppekkal, a' mellyek Ortzáján lefolytak. Tsukló Szóval magához szorítván azt mondá: Tied, hív, mind Halálíg! . . . egy forró Tsók petsételte-meg ezt a' nagy Esküvést.

Le-nyomattatván ezen mennyei Érzések' Terhétől, Térdre esvén, dítsértem a' Természet' Urát, a' ki ezt a' Szeretetet 's Hívéséget öntötte Szíveinkbe!

Julia az Örömtől könyvező nedves Szemekkel, hálá-adóan tekintett az Ég-felé, mellém Térdére le-ereszkedett, Kezemet Kezében szorította, mind kettőt az Égre fel-emelvén, azt mondá refzkető Szóval: Atyám, ez a' Kettő egyy!

Fel-költ . . . és el-felejthetetlen 's le-festhetetlen Abrázattal azt mondja felémfor-

fordúlva : Eggyetlenem ! mivel jutalmaztasuk-meg Szüléinknek Jóságokat , a' melly által Szeretetünk' Kezdetét és Végét böldegül elérhette ? azt a' Jóságot , a' melly Indúlatainkon nem kegyetlenkedett , 's nem uralkodott , nem nézett fősvényen az Arany-'satskókra , Jószágra , Gazdagságra , kevélyen a' Méltóságra , Nemre , 's Rangra , hogy Gyermekeik' Szerentséjeket öfvetapossák ? . . . A' te nemes és Hafznot nem néző Hajlandóságodat Édesem mivel ? . . . . Úgy-é ! örök Szeretettel . . . . Jer , mennyünk-be , essünk Szüléink' elejébe , kérjük tőlök az ő Böldegságot hozó Áldásokat , mind kettünk' Fejére ! . . . .

Esméred Te azt a' két Szeretetre 's Tifzteletre méltó Öreget , azt a' két áldott Lelket . Be-mentünk . . . Látván ök , hogy Név nélkül-való Öröm sugárlik mind kettünk' Szeméből , Élet-hozó Pirosság fogta-el Országokat , a' mellyen az Elztendőök' Barázdái ki-eggyenesedni tetfzettek . Bennünk látfzattak meg-ifjodni , és Gyermekeiknek Sze-

rentséjekben újra-érzeni régi Öszve-kelések-
nek Bóldogságot! . . . Az ö Aldások zár-
ta-be ezt az ártatlan Szeretetnek szenteltt
Innepet.

II.

A' leg-nagyobb Bóldogság-is únalmas Tereh, ha azt Mással nem közölhetjük. A' leg-drágább 's szebb Jószág-is mindennapi és alá-való Gazzá változik, ha azt nem mondhatjuk Másnak: Ez az én Jószágom szép! . . . . A' Te barátságos Öleidben öntöm-ki Szívemnek minden Érzéseit; elötted dítsekedem eggyedül azon Gyönyörűségekkel, mellyeknél jobbakat Éden sem terem. Oh mivel ugyan, mivel érdemlettem én azt, hogy Mások felett annyira bóldog legyek? . . .

Nints Név, a' melly eléggé ki-tegye, Hang, a' melly hathatóssan nevezze, azt a' Meg-elégedést, a' melly annak Érzését követi, hogy én szereztem. Az Ég, és a' Föld el-tűnik azok mellől, a' kik szeretnek! Eggy áldott engemet szerető Lélekkel élni, véle eggyé lenni, Örömet és Bút egymással osztani, Szívét Szívvel öfzve-olyasztani.

tani, magát abba érezni, azt magába . . .
 óh Édesem, hidd-el, ez az Embert maga-
 felett fel-emeli, és Angyallá teszi. . . .

Az én Házam a' Békesség' Hajléka.
 Egy Érz, egy Akarat lakik mind kettőnk-
 ben. A' Férjfiúság nékem adta az Igaz-
 gátás' Jussát. Juliával pedig a' hozzám-
 való Szeretet el-hitette, hogy azt ná-
 lamnál jobban, senki ki-nem szolgáltat-
 ja. Meg van győződve arról, hogy az a'
 leg-jobb, a' mit én mondok, mért én mon-
 dom. És így megy ez az Igazgátás, és úgy
 nevezett Engedelmesség minden Erőszak nél-
 kül a' Természet' egyenes Útján, úgy hogy
 a' ki látja, egy jó el-rendeltt Óra-mívet
 átfzik szemlélni, a' mellynek Első-indító-
 ját hol keresse, nem tudja.

Múlattságaink tsendesek, távól a'
 nagy Világ' Tolongásától. Miért-is keres-
 nénk azt kívüllöttünk, a' minél jobbat
 nem lelhetünk, mint a' mit magunkban
 találunk? . . . Házunk-népe a' mi Világunk,
 leg-

leg-alább a' mi leg-jobb Világunk. Tsak azok egyedül a' mi jól által-éltt Óráink, mellyeket Házi-gazdálkodásunk felöl-való aprólékos Gondoskodásban, valamely jó Könyv' néhánkori Olvasásában, hafznos, és édes Beszélgetésekben, mellyek az Értelmet hafznos Esméretekre tanítják, és a' Szívet bóldog Érzésekre felindítják, töltünk-el. Leg-nagyobb Múlttságunk pedig a' velünk együtt-lakozó Nyugodalom, Békesség és a' mi egymást meg-elözö Szeretetünk, 's Barátságunk.

Jer Édesem! részesülj a' mi Örömeinkben! . . . Együgyük azok mint a' Természet, a' melly körülöttünk vagyon, üresek minden Mesterségeskedéstől és Kényszerítéstől mint hozzád-való Hajlandóságunk.

Eggy kies Kertetske, mellyet Julia a' maga Ideálja szerént teremtet, a' mi tsendes Örömeinknek Helye . . . Nem fekszik ugyan itt minden Tsemete szoros Pólyába', nem-áll Botránkozásúl minden Élő-fa körül.

nyúl - metélve , nem ültetünk a' Virágok' Helyébe Követset ; de itt a' Természet' uralkodik , kedves minden Tzifra nélkül , mulattató minden Erőszak nélkül.

Ezen Eli'seumba' vóltam a' Napokban sétálni Kedvesemmel. . . Képzeltük magunkban azt a' Jövendőnek nevezhetetlen Örömét, mikor Gyermekünk, mint ugyan annyi Képei az Ártatlanságnak körülöttünk játszanak, édes Rebegéssel zajognak, és mi láttyuk magunkat ő benne meg - szaporodni. Melly drága lesz nekünk akkor minden Óra-pertz, hogy azt ezen kedves kiseded Teremtéseknek Javokra fordíthassuk ! Egésszen az ő Kedvekért élünk ! E' léfz minden Munkálódásunknak Fő - tzélja, hogy nékik ha sz náljunk. Az lesz egyedül-való Örömünk, a' mellyet Gyermekünk' virágzó Virtusaiban találhatunk !

Melly Remekjei lesznek azok az Embereknek, a' kik ezen jó Anya' Kezei alól jönnek-ki ! a' kiket Julia tanít 's nevel !

Mert

Mert okosabban tud ő gondolkozni, mint fem, hogy azon Természet ellen-való Anyáknak Regulájit be-fzítta vólna, a' kik az illy Nevelés által magokat Gyermekek-dajkákká lenni gondolják. Meg-tanúltt ő igaz Anyai Módon érzeni, tudja, melly drágák lennének neki ezen Zálogok, és hogy leg-közébb ötet éri azon irtóztató Szemre-hányás, ha az ő Restségéből a' Gyermekek rossz Nevelést vesznek, és az által szerentsétlenek lesznek egész Életekben.

Tsak Példája vólna Gyermekeinek Tanító-mestere! Nem hatalmas és únalmas Prédikáziók, mint Szokása némelley Nevelőknek, nem parantsoló erköltsi Szertentziák . . . .

Óh Édesem, képzeld magadnak Juliát Gyermekei között, a' kiknek ő Lelket fel-emelő, és meg-indító Abrázolásokat, vagy a' nagy, és jó Tselekedeteknek Rajzolásait befzéli, azok a' kis Lelkek' körülötte mint halgatják, mint nyomják-bé

Szí-

Szívekbe édes Beszédjeit, mint gördül-le Szemekből egy nagy Tselekedetet szomjúhozó vagy egy szánakozó Könyv-tsepp, és . . . valld-meg, hogy ő nem tserélhetne akkor a' Meg-bóldogúltak' mennyei Gyönyörűségével!

Nem tanulhatnák ő tőle Gyermekei azt az fáradságos Hívalkodást, maga Tzifrázását, mellyek Tékozlásra, és Szemtelenségre vezetnek; nem azon Bolondságoknak egész Summáját, a' mellyeket a' nagy Világ Tökéletességekké, és dítseretes Tulajdonságokká privilegiált . . . . Tanúlnának tiszta és munkás Vallást, Ember-fzeretetet, Nyájasságot, mindenekhezvaló Jó-akaratot, Dolgosságot, Engedelmességet; szoktatná Szíveiket szép Hajlandóságokra, és néha Szeretettel, néha pedig okossan mutatott Keménységgel arra vinné, hogy lennének egyfzer Vénségünknek Örömei . . . .

Imé egy Beszélgetésünk Mústrául, melyet örvendem, hogy veled közölhetek, mivel a' Nevelés felöl-való Gondolkozásom' Módját egésszen magába' foglalja. Különböző az, igaz a' közönséges Nevelés' Módjától, de reményem különböző lenne Következéseire nézve-is . . . .

Még egy Szót! Édesem, ne hívogattasd magadat, jer! ki-terjesztett és óhajtó Karokkal vár Barátod.

III.

Míg Te múlatfz , és Késedelmezésseddel annál nagyobbban ingerled utánnad-való Kívánkozásomat , addíg , míg Karjaim közzé szoríthatnálak Édesem! imé egy Levél, a' mellyet több nem követ , mind addíg , míg személlyessen nem láthatlak.

Én telhetetlen vagyok a' Dítsekedésbe' , tudod , hogy a' Bóldogság fok beszédüvé téfzi az Embert. Folytatom tehát én még Bóldogságom' , az az Allapotom' Le-írását , abba' a' Reménységbe' , hogy az , a' mi engem' illet , előtted nem únalmas! . . .

Magánosság a' mi Társaságunk , Foglalatosság Idő-töltésünk , egymással-való Élésünk , Örömünk ! Így folynak-el Gyönyörűségben Napjaink , és mindeniknek Végén csak egy Kívánságunk marad-fel , hogy tovább tartott volna ! Az Únalom előttünk csak Nevéről esméretes. Örökké bé-van zár-

va Ajtónk ezen házi Békesség' Ellensége e-
löl. Fut az, az olly Menedék-helytől, a' hol
a' bődög Foglalatosság uralkodik.

Magunkkal meg-elégedvén, az úgy neve-
zett Házi - barátok, a' nagy Világból-való
kedves Fetsegők, és pallérozott Idő-vezte-
getők, előttünk útálatosok, 's nálunk szükség-
telenek.

Útálja Julia az olly Társaságokat, hol
a' mérges affzonyi Nyelvek, fok emberséges
Nebet, ellenségesképpen rágalmaznak; a'
hol ez, vagy amaz Ház-nép ellen Ingerlé-
seket szönek; ez vagy az Ház-nép' belső
Allapotját, Jövedelmét, Költségét, Adóssá-
gát, Pompáját, munkás Nyelvvel taxálják;
a' hol Módotkat találnak - fel, mint kínozzák
jó Férjeket, azokon mint kegyetlenkedjenek,
mint nyerhessék-el a' Háznál az első Hatal-
mat; a' hol egymást Bolondságokra ösztö-
nözik; a' hol a' Roszra szoktatott Nyelv
trágár Beszédekre tévelyedik . . . . az illy
Társaságoktól, a' mellyeket az Únalom, és

az Időtül meg-fzabadúl ni akaró Henyeség talált-fel, okossan el-húzza magát, és őrizi még el-nem romlott Szívét, ezen Nyugodalom' Pestisétől . . . . Szobája' Magánossága többet ér ő előtte az illy Múltságoknál: én, és eggynéhány igaz Barátnéji, többet a' Világ' minden Conversátziójánál.

Szalad a' ragadozó Módi-Játékoktól, mert tudja, hogy ez a' Henyelők' és Tékozlók' Foglalatossága. Kerüli, mert tudja, melly hamar Szokássá válik ez a' veszedelmes Hajlandóság!

Nem tartja Méltóságát a' gyermekes Híjába-valóságnak drága és affectált Tzifraságaiban. Természet szerént-való tiszta Öltözet, minden Pompája, a' mellybe' annál Szeretetre méltóbb, mennél inkább a' Természetnek adja benne az Elsőséget . . .

Az emberi Erötelenség' Monumentomi . . . a' Titulusok előtte nevettségesek. Altal-látja, hogy azok, vagy tsupa Hangok, az embe-

be.

beri Kevélység' Tsiklándoztatására ki-talált
üres Szók, vagy pedig a' keserű Rabarbara-
pilulákra hintett Tsalárd-tzukrok. Néha pe-
dig egész Ház-népeknek Veszedelemét siette-
tő Sirenek. . . .

Hogy ő Másoknak Meg-útálásával, ma-
gát fel emelni, Másoknak Kissebbítése által,
magának Betsületet szerzeni, és így a' Má-
sok' jó Nevének Romladózásain, a' magáét
építeni nem akarja, nem szükség mondanom.
Tudod szelid, minden Irigységtől üres, min-
dent szerető, jó-akaró Termélfzetét. . . .

Éppen ezért inkább Anyja-is ő mint
Affzonna Tselédinek. Tudja, hogy köteles-
ségünk, ezen szegény Embereknek ellenséges
Rendelését, a' mi Szelidségünkkel türhetővé
tenni. Szánja az olly Affzonyokat, a' kik,
mivel Másoktól nem respectáltatnak, otthon
annál nagyobb Tifzteletet kívánnak . . . De
szint-úgy el-kerül minden Le-e-refz kedést,
mert nem akar a' Tseléd' Fetsegése által, a'
Világ' Meséjévé lenni.

Ma

Magával hozott Gazdagsága sem kevélyé, sem tékozlóvá nem teszi. Miért-is ofztanánk vallyon a' Szerentsének Javait, midőn a' mi Szíveink olly régen egygyé lettek ? . . . .

Nem festem tovább ezt az Angyali Tökéletességet! Jer, és lásd-meg . . . többet egy Szót sem felöle! De kívánnám az egész Világnak meg-mutatni, ki az, a' kivel én bírok. . . . Szeretném Például ki-függefzteni minden Affzonykáinknak, tudom, úgy kevesebben mondanák azt a' Házasság' első Hetei után: Oh bár soha meg-ne házasodtam volna! . . . Isten Veled!

 M E S É K.

A' Sas , a' Fülemile , és a' Madarak.

Eggy Fülemile Énekeiben festegette a' Madaraknak Szokásaikat , és el-találta. Mindenünnen azt kiáltották : Paskilus ! és minden Bosszú-állást kívánt. Végre megy a' Dolog Jupiter' eleibe , a' ki a' Sast delegálta Bírónak :

A' Fel-pörösek Sorban el-mondták panaszzaikat :

A' Varjú nem szenvedhette, hogy az Incattus azt állította : hogy a' Varjak örömet reájárnak a' Búzára.

A' Szarka, hogy tsatsogó Nemének a' Halgatást recomendálta.